

Umeå kommun

Rektorn vid Tavelstö skola

karin.ostman@umea.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Tavelstö skola
i Umeå kommun

Tillsyn i Tavelstö skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Umeå kommun under hösten 2012 och våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Tavelstö skola besöktes av Skolinspektionen den 9 januari 2013.

Fakta om skolan

Tavelstö skola ligger cirka 2,5 mil väster om Umeå. Skolan bedriver verksamhet i förskoleklass och i grundskolans årskurs 1 till och med 6. Vid skolan finns också ortens förskola. Rektorn tillika förskolechefen ansvarar även för det familjedaghem som är nära knutet till skolan. Tavelstö skola är organiserad i två arbetslag; årskurs 1–3 inklusive fritidshemmet samt årskurs 4–6. Undervisningen planeras och bedrivs i huvudsak åldersblandat i de två klasser som arbetslagen ansvarar för men vid vissa tillfällen även åldershomogent i respektive årskurs. Undervisningen i årskurs 6 organiseras i huvudsak åldershomogent. Läsåret 2011/12 var det 21 elever i förskoleklass och 72 i grundskolan. Sju pedagoger ansvarade för undervisningen.

Enligt skolans uppgifter når alla elever i årskurs 6 de nationella utbildningsmålen och i årskurs 3 klarar nästan alla elever de nationella målen.

Officiell statistik visar bland annat resultat på nationella prov i svenska och matematik i årskurs 3 samt svenska, matematik och engelska i årskurs 6. Statistiken visar att andelen elever som i årskurs 3 våren 2012 nådde kravnivån på de olika delproven i svenska varierade mellan 88,2 och 100 procent. Motsvarande för delproven i matematik varierade mellan 88,2 och 94,1. Resultaten för 2011 på genomförda nationella prov i årskurs 3 visar att en högre andel uppnådde kravnivån. På sex av sju delprov i matematik uppnådde 100 procent av eleverna kravnivån. När det gäller proven i svenska var det på sju av åtta delprov som 100 procent av eleverna nådde kravnivån. Drygt 90 procent nådde kravnivån på de "sista" delprovet i respektive ämne

Resultaten på de nationella proven som genomfördes i årskurs 6 våren 2012 visar att 100 procent av eleverna nådde kravnivån på alla delprov i svenska. I matematik uppnådde 100 procent av eleverna kravnivån på tre av fyra delprov och i engelska på två av tre delprov. Resultaten på de övriga delproven ligger också på en relativt hög nivå. Strax under 90 procent uppnådde kravnivån på delprovet i matematik och drygt 90 på delprovet i engelska.

Helhetsbedömning

Tillsynen visar att det på Tavelsjöskola finns en positiv helhetssyn på barns utveckling och lärande och att värdegrundsfrågor står högt upp på agendan. Under det senaste året har ett målinriktat värdegrundsprojekt bedrivits på skolan, aktiva insatser har genomförts och enligt rektor har projektet lett till goda resultat. Projektet har, enligt rektor bland annat inneburit att elever har fått komma till tals kring sin skolsituation och att skolans personal står bättre rustade inför hur man arbetar med olika värdegrundsfrågor samt hanterar olika situationer som kan uppstå.

Vidare har rektor tillsammans med sin personal identifierat utvecklingsområden som man avser att arbeta vidare med, exempelvis elevinflytande och utformandet av pedagogiska planeringar. Rektor har även sett till att stärka ämnesbehörigheten i engelska och i naturorienterande ämnen. Av tillsynen framkommer ingenting annat än att organisationen kring särskilt stöd fungerar. Utformningen av åtgärdsprogrammen behöver dock i vissa delar förbättras. När det gäller de skriftliga individuella utvecklingsplanerna behöver skolans insatser tydliggöras. Skolinspektionen uppfattar att rektor och skolans personal bedriver ett målinriktat och aktivt värdegrundsarbete. I dagsläget saknas dock en plan mot kränkande behandling som uppfyller skollagens krav. En sådan plan måste upprättas. Skolinspektionen konstaterar att elevernas kunskapsutveckling och resultat följs på individnivå men att det saknas en systematisk och kontinuerlig uppföljning och utvärdering av skolans samlade kunskapsresultat. Skolinspektionen bedömer att rektor mer systematiskt på skolnivå måste följa elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen samt sammanställa och analysera kunskapsresultaten för att kunna vidta adekvata åtgärder i utvecklingen av utbildningen. I det sammanhanget vill Skolinspektionen även framhålla vikten av en god samverkan med mottagande skola.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Umeå kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 15 maj 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Umeå kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektor måste följa upp, sammanställa och analysera kunskapsresultaten i varje ämne där kunskapskrav finns i årskurs 3 och 6.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektor för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Detta systematiska kvalitetsarbete ska inriktas mot att de mål som finns för utbildningen uppnås. Enligt läroplanen ansvarar rektor för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Tillsynen visar att lärarna följer elevernas kunskapsutveckling på individnivå och att detta dokumenteras bland annat genom skriftliga omdömen i "Unikum" (det digitala dokumentation- och kommunikationssystem som Umeå kommun använder). Elevernas kunskapsutveckling följs också genom klasskonferenser en gång per termin där man enligt rektor går igenom varje ämne. Enligt rektor finns det en god kännedom om elevernas kunskapsutveckling på skolan. Resultaten av de nationella ämnesprov som genomförs i årskurs 3 och 6 sammanställs och analyseras noggrant enligt rektor. Tillsynen visar att uppföljningen av elevernas kunskapsresultat fokuseras på svenska, matematik och engelska. Det finns inte någon dokumenterad sammanställning och analys av skolans samlade kunskapsresultat läsåret 2011/12. Med det samlade kunskapsresultatet avses resultaten i de ämnen i årskurs 3 respektive 6 där det finns kunskapskrav att uppnå; det vill säga svenska, svenska som andraspråk, matematik samt de naturorienterade respektive samhällsorienterade ämnena i årskurs 3 och samtliga ämnen utom moderna språk i årskurs 6. Rektor bekräftar att detta i dagsläget är en brist i kvalitetsarbetet.

Skolinspektionen vill framhålla vikten av att elevernas kunskapsresultat följs upp både på individ- och skolnivå. En systematisk dokumentation av kunskapsresultat är i rektors analysarbete ett värdefullt verktyg som exempelvis gör det möjligt att göra jämförelser i resultat över tid, mellan ämnen och mellan pojkar och flickor.

Skolinspektionen konstaterar att ett viktigt underlag saknas för att kunna avgöra vilka åtgärder som bör prioriteras i arbetet med att utveckla utbildningen. Således bedömer Skolinspektionen att rektor behöver följa upp och utvärdera resultaten i samtliga ämnen där det i årskurs 3 respektive 6 finns kunskapskrav att uppnå.

Skolinspektionen vill även framhålla att nationella ämnesprov är ett stöd för lärarna i deras bedömning av elevernas kunskapsutveckling men att de inte omfattar alla kunskapskrav i läroplanen. Elevernas kunskaper ska i första hand följas upp och utvärderas i förhållande till kunskapskraven. Resultat på de nationella proven ska sedan ingå som ett underlag i skolans analys av det samlade resultatet.

Författning

4 kap. 4–6 §§ skollagen.

Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektors ansvar.

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Umeå kommun en anmärkning.

Trygghet och studiero**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- På skolan finns vid tidpunkten för tillsynen inte en plan mot kränkande behandling som uppfyller skollagens krav upprättad.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

På skolan har under stora delar av året 2012 ett värdegrundsarbete genomförts mot bakgrund av identifierade behov. Skolan har tillsammans med pedagogiska stödteamet i Umeå kommun och elevhälsan i skolområdet arbetat på ett målinriktat sätt med värdegrundsfrågor på hela skolan. Enligt rektor har arbetet lett till goda resultat och skolledning och personal har bland annat fått en god bild av hur eleverna upplever sin skolsituation, lärandemiljö och utifrån det fått ett värdefullt underlag för det fortsatta arbetet. Vidare visar tillsynen att skolan har ett system för att kartlägga elevernas trygghet och trivsel samt rutiner för hur personalen ska agera vid kränkande behandling. På skolan finns dock inte någon upprättad plan mot kränkande behandling som uppfyller skollagens krav. Tillsynen visar att ett arbete med att upprätta en plan pågår och planen ska enligt uppgift finnas färdig inom kort. Mot bakgrund av detta och av att skolan bedriver ett aktivt och målinriktat arbete som av allt att döma håller god kvalitet och ger resultat stannar Skolinspektionen vid en anmärkning. Umeå kommun och skolans rektor förutsätts åtgärda bristen, någon redovisning till Skolinspektionen behöver inte lämnas.

Författning

6 kap. 8 § skollagen.

Särskilt stöd**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Av skolans åtgärdsprogram måste framgå elevens behov samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska det av ett åtgärdsprogram framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

I de exempel på åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av framgår inte alltid elevens behov tydligt. Vidare framgår inte heller hur de åtgärder som planeras ska följas upp. Skolinspektionen bedömer att rektor måste rätta till denna brist. Någon redovisning av hur detta kommer att ske behöver inte lämnas in till Skolinspektionen.

Författning

3 kap. 9 § skollagen.

Bedömning och betygssättning**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- I de individuella utvecklingsplanerna framgår inte alltid skolans insatser tydligt.

Motivering

Enligt skollagen ska läraren i samband med utvecklingssamtalet, i en skriftlig individuell utvecklingsplan, ge omdömen om elevens kunskapsutveckling samt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det.

I de exempel på individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen har fått ta del av framgår inte alltid skolans insatser på ett tydligt sätt. I några exempel förefaller hemmets insatser ges ett större fokus än skolans. Skolinspektionen bedömer att rektor behöver se över hur skolan på ett tydligt och konkret sätt ska lyfta fram vilka insatser skolan ansvarar för i syfte att stödja elevens

utveckling i förhållande till de nationella målen. Någon redovisning av hur detta planeras att genomföras behöver inte lämnas in till Skolinspektionen.

Författning

10 kap. 13 § skollagen.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Enhetschef

Britta Seeger
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i beslutet.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).